

ORGLE

kraljevski instrument v naših cerkvah

Zreče, 2016

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

ORGLE

kraljevski instrument v naših cerkvah

ŽUPANOVA BESEDA	7
Mag. Boris Podvršnik VSE TEČE	8
UNIORJEVA POSLANICA	11
Cerkev Jezusove spremenitve na gori na Rogli	14
Orgle v cerkvi Jezusove spremenitve na gori – Rogla – Opus 245/2010	17
Župnijska cerkev svete Kunigunde na Gorenju pri Zrečah	18
Orgle v cerkvi sv. Kunigunde – Opus 230/2010	20
Cerkev Vstalega Zveličarja v Zrečah	21
Orgle v cerkvi Vstalega Zveličarja v Zrečah – Opus 80/1999	22
Podružnična in romarska cerkev Matere Božje na Brinjevi gori	24
Orgle v cerkvi Matere Božje na Brinjevi gori	26
Župnijska cerkev sv. Lovrenca na Stranica	28
Orgle v cerkvi sv. Lovrenca na Stranica – Opus 117/2002.....	30
Župnijska cerkev svetega Lamberta Ardenskega na Skomarju	32
Orgle v cerkvi sv. Lamberta Ardenskega na Skomarju – opus 319/2015	34
Prof. IGNACE MICHIELS	37
O GLASBI na priloženi zgoščenki	41
SEZNAM SKLADB na zgoščenki	47

ŽUPANOVA BESEDA

OBČINA ZREČE

Vse teče ...

Leto 2016 se bo v zgodovino naših krajev zapisalo kot leto pomembnih jubilejev, kot leto mnogih praznovanj in spominov na pretekle dogodke. Zapisalo se bo tudi z dogodkom, ki se je zgodil dan pred slovenskim kulturnim praznikom, 7. februarja, ko so na Skomarju zapele nove orgle. Res je, da v tej cerkvi niso zapele prvič, saj so že imeli orgle, ki jih omenja tudi naš slavni skomarski pesnik Jurij Vodovnik, a so v novejšem času dotrajale in kot nadomestek so pevci uporabljali električni instrument. Tokrat smo dobili »kraljico instrumentov«, ki bo s svojim zvokom bogatila najprej domačine, ki radi zahajajo v to cerkev, ter mnoge druge, ki vedno pogosteje najdejo svoj mir v naši idilični pohorski vasi.

Eden najpomembnejših spominov tega leta je seveda 810-letnica prve pisne omembe Zreč; v dokumentu, ki je nastal v bližnji kartuziji Žiče. To pa je že bil čas nastajanja prvih gradov v naših krajih, čas velikega kulturnega in gospodarskega preboja, ki se je gotovo zgodil po prihodu kartuzijanov v našo okolico, ki ga lahko označimo kot obdobje nastajanja prvih cerkva v naši občini in širši okolici. Da Zreče niso bile osamljen kraj ali »slepo črevo«, pričata rimska cesta, ki je bila tod mimo speljana do Celja in Vitanja, kar potrjuje prepričanje, da sta nas na poti v Rim obiskala solunska brata Ciril in Metod, in tudi zanimanje za tukajšnje gradove, ki so pogosto menjavali lastnike.

Čas industrijske dobe je v naše kraje pripeljal železnico, odpirali so se premogovniki in večje obrtne delavnice, žage, glažute, kovačnice ...

In končno, po prvi svetovni vojni, v času velike gospodarske in socialne krize so bili leta 1919 položeni temelji današnjega Uniorja. V letu 1958 je nastala še tovarna umetnih brusov Comet, leta 1985 pa Uniorjev obrat homokinetike Atras, iz katerega se je razvil današnji GKN Driveline. Prav razvoj industrije je dal veter v jadra razvoju obrti, podjetništva, turizma, kmetijstva, gozdarstva in negospodarskih dejavnosti – vzgoji izobraževanju, kulturi, športu.

Tako smo v zadnjih desetletjih prejšnjega stoletja postajali vedno bolj prodorni, uspešni in prepoznavni tudi v širšem okolju, kar se je v nas samih začelo izražati kot vse bolj prebujajoča zavest o skupni pripadnosti, kot nova lokalna identiteta.

Ta se je sprva generirala kot hrepeneča želja po lastni občini, naposled pa se udejanjila z

ustanovitvijo Občine Zreče, ki je bila konstituirana leta 1995. To pomeni novo razvojno paradigmo; kot zgodovinski vrhunec vseh naših prizadevanj, da postanemo resnični gospodarji svoje usode na svojem in tako popolnoma prevzamemo nase tudi odgovornost za vse razvojne dosežke in tovrstne izzi-ve prihodnosti.

Ob tolikšnih uspehih bi lahko morda dandanes celo ugotavljali, da je naš (vsestranski) duhovni naboj (napoj) začel prehitovati človeka v njegovem snovnem razvoju.

Arheologija naših krajev potrjuje, da so tod živeli ljudje vsaj 5.000 let pred našim štetjem. Po izkopaninah in raziskavah se da dobro sklepati o njihovem življenju, delu in verovanju. Iz rimskih časov so kip boga Jupitra, gomile in mnogi drugi predmeti. Življenje prvih prebivalcev je prav gotovo pustilo številne sledi v kasnejših verovanjih, šegah in navedah, ki jim je krščanstvo v teku stoletij dalo novo vsebino. Vse to je pustilo pomembne sledi v Pohorcih, ki so se morali zelo potruditi, da so preživeli in »obvladali naravo«. Tega so se tukajšnji ljudje vedno močno zavedali in to znali ceniti. To je preprosto v naših genih, v našem ljudskem izročilu. Zato smo se južni Pohorci vedno znali poveseliti, tako da nas pesem spremlja od zibelke do groba. Težko delo in trdo življenje so si namreč znali olajšati z mnogimi šegami, predvsem pa s prešerno voljo in pesmijo kot nepogrešljivima spremljevalcema vseh veselih dogodkov oziroma »likovov« ob zaključkih. In tako je življenje postajalo bistveno lažje ...

Današnji čas pa je nekaj posebnega in marsikatera večstoletna navada ali šega ne drži več. Z uvajanjem mehanizacije tudi ni potrebno več toliko trdega kmečkega dela in rok; informatizirana socialna omrežja poskušajo nadomeščati bolj pristne osebne in kolektivne stike. Svoje sta dodala tudi izredno hiter življenjski tempo in globalizacija. Zato marsikomu zmanjkuje časa in žal ni več toliko druženja in veselja. In kaj storiti?

Potrebno je najti nove načine, odgovore in odzive na hitre spremembe. To, da imamo na voljo sodobne orgle, kot enega izmed najzlahtnejših instrumentov v vseh naših župnijskih cerkvah – v Zrečah, na Stranica, Skomarju, Gorenju, v romarski cerkvi na Brinjevi gori ter novi cerkvi Jezusove spremenitve na gori (Rogla) – nam je v ponos; gotovo pa vsem prebivalcem in številnim turistom priložnost, kako doživeti ta božajoči dotik glasbe in »neba« še globlje in pristneje.

Vse našete cerkve so nam v ponos, saj so tudi zgledno obnovljene, nove orgle v njih pa nas kar kličejo, da nas skupaj z umetniki popeljejo v »ta novi čas«.

Mag. Boris Podvršnik,
župan Občine Zreče

UNIORJEVA POSLANICA

Uniorjeva poslanica

Večtisočletna popotnica naših strumnih pradedov se je skupaj z bogatimi naravnimi danostmi neizbrisno zapisala v naš DNK. Dedujemo zgodbe neustrašnih, ki so se tu naselili že pred 4.000 leti. Dedujemo izkušnje iznajdljivih, ki so tu že v mlajši kameni dobi izdelovali orodje. Dedujemo vizionarstvo smelih, ki so se po vsej verjetnosti tu že v 3. stoletju pred našim štetjem ukvarjali s kovaštvom.

Na Rogli so 10. oktobra 2010 zapeli zvonovi cerkve Jezusove spremenitve na gori na Rogli, katerih zvonjenje je namenjeno kovačem, gozdarjem, kmetom, rudarjem, pastirjem, turistom in vsem naključnim obiskovalcem zelene Rogle. Svojim rodovom je delniška družba Unior zapustila del svoje kulture s cerkvijo na gori in z njo kraljico glasbil. Pridobitev na Rogli je za vernike pomembna tudi za pohorski turizem. S skupnimi močmi je delniška družba Unior postavila nov kamen v mozaiku Rogle. Unior je cerkev gradil s podporo mariborske nadškofije. Z gradnjo cerkve se je uresničila želja številnih gostov, saj Roglo na leto obiše več kot 400.000 gostov, svoj kotiček za verske obrede pa najdejo tudi številni verniki. Ljudi vabi in sprejema k sprostitvi in počitku v lepi neokrnjeni naravi ter vabi k duhovni obogatitvi.

Delniška družba Unior je danes med štirimi največjimi slovenskimi proizvajalci, po številu zaposlenih pa med desetimi največjimi slovenskimi podjetji. Uvršča se med tri največje kovačnice v Evropi in med pet najpomembnejših evropskih proizvajalcev ročnega orodja, ponaša pa s štirimi različnimi, a sinergično povezanimi programi: Odkovki, Ročno orodje, Turizem, Strojna oprema.

Unior je spoštovan in zaupanja vreden partner najuglednejših predstavnikov avtomobilske industrije. Je nezamenljiv in zanesljiv partner poklicnih in ljubiteljskih mojstrov. Je izkušen in napreden strokovnjak za avtomatsko obdelavo kovin ter visoko usposobljen in gostoljuben ponudnik gostinskih in sprostitvenih storitev.

Unior je trdno prepričan, da se vlaganje v okolje in prostor, v katerem živimo in ustvarjamo, tudi bogato povrne. Z znanjem in sredstvi vlaga v sodelavce, mlade, podpira šport, kulturo in humanitarne projekte, prizadeva si za varovanje in zaščito okolja ter za ohranjanje bogate kulture.

Unior d. d.

Cerkev Jezusove spremenitve na gori na Rogli

Leta 2010 je Klimatsko turistični center Rogla postal bogatejši še za eno pridobitev, katere začetki segajo že dolgo nazaj kakor tudi začetki turizma na Rogli. Le-ti segajo že v obdobje pred drugo svetovno vojno, ko so leta 1934 postavili razgledni stolp, z izgradnjo planinske kočje leta 1956 pa je bil narejen prvi in odločilni korak. V obdobju po letu 1976 je začel nastajati današnji kompleks Turistično-rekreacijskega centra Rogla. Potreben je bil čas, da se je ideja o cerkvi na Rogli prijela in po nekaj letih gradnje je bila leta 2010 posvečena in predana svojemu namenu. Cerkev je posvečena dogodku iz Jezusovega življenja – Jezus se odene v svojo božanskost, čemur so priče trije apostoli. Arhitektka Vera Klepej Turnšek je s svojim načrtom cerkve poskrbela, da je le-ta lepo umeščena v prostor in da je kakor vitka smreka med svojimi sestrami nevsiljivo prisotna na tem prostoru. Od opreme najprej opazimo mogočne orgle, ki so delo orglarske delavnice Antona Škrabla iz Rogaške Slatine, ter okovan kamnit daritveni oltar, tabernakelj in krstilnik, delo zreškega umetnega kovača Milana Očka, in v zvoniku tri zvonove. Posvečeni so v čast apostolu Petru, zavetniku kovačev, svetemu Roku, zavetniku kmetov, in sveti Barbari, zavetnici rudarjev. V cerkvi še manjka že načrtovani mozaik dogodka, kateremu je posvečena. V njej so občasna bogoslužja in zelo veliko se jih v njej poroči in krsti svoje otroke. Lepa nedelja je prvo nedeljo v mesecu avgustu, ko se tukaj zbere veliko romarjev in na Rogli prisotnih turistov. Cerkev Jezusove spremenitve na gori tako obiskovalcu omogoča, da si obnovi tako telesne kakor tudi duhovne energije. In ko zapojejo orgle, je ta glasba kakor v nebo dvigajoča simfonija, prepletena z lepoto narave in s pomirjajočo pesmijo pohorskih gozdov.

Orgle v cerkvi Jezusove spremnitve na gori - Rogla - Opus 245/2010

Orgle so izdelane po tradicionalnem klasičnem mehanskem sistemu z mehansko tonsko in registrsko trakturo. Imajo 26 samostojnih pojočih registrov in tri manuale. Prvi manual služi kot vezni manual in tako omogoča organistu hitrejšo povezavo registriranja med manuali. V povezavi z nožnimi mehanskimi zvezami, npr. II.-I. manual, je organistu omogočeno enostavno sprehanje po manualih z različnim številom odprtih registrov. Drugi manual služi kot glavni manual, tretji pa je opremljen z žaluzijami. Ker se orgle igrajo tudi z nogami na pedalno klaviaturo, imajo samostojne pedalne registre. Največja piščal meri v dolžino skoraj 6 metrov, v premeru približno 300 milimetrov in tehta več kot 250 kilogramov. Njen ton se uglaši pri 440 Hz, 18°C. Najmanjša piščal, vgrajena v orgle, meri le 4 milimetre v premeru in 5 milimetrov v dolžino. Za celotne piščali, ki so izdelane iz zlitine kositra in svinca, je bilo porabljenih več kot 5 ton surovin. Lesene piščali so izdelane iz mehkega in trdega lesa: smreke, bora, javorja, hruške, slive, hrasta, jesena, gabra in ebenovine. Skupaj je v orglah 1816 piščali.

Za orgle je bilo izrisanih več kot 500 kvadratnih metrov načrtov v merilu 1 : 1 in po njih izdelanih in sestavljenih več kot 250.000 delov iz različnih materialov, kot so razne vrste lesa, železa, kositra in svinca, posebno usnje in posebna klobučevina, mnogovrstne medeninaste žice in podobno. Vanje je vgrajenih skoraj 2000 metrov poteznih letvic, ki povezujejo mehaniko od tipke do piščali, kar omogoča čisto in virtuozno orgelsko igro zelo hitrih pasaž. Orglavec ima zato občutek tesne povezave s piščaljo in z ustvarjanjem zvoka. Igralnik s tremi manuali je vgrajen iz prospektne strani. Na nosilce klaviatur so vgrajene ne preveč vpadljive intarzije. Orgle v tej cerkvi so prvenstveno namenjene bogoslužju, kljub temu pa nudijo tudi možnost izvajanja najzahtevnejših orgelskih skladb, kar dokazuje tudi priložena zgoščenka z orgelsko glasbo, posneto prav v tej cerkvi in na te orgle.

Župnijska cerkev svete Kunigunde na Gorenju pri Zrečah

Kraj Gorenje pri Zrečah se je nekoč imenoval Sveta Kunigunda ali Šentjungota, kakor so kraj imenovali domačini, in je danes ena izmed šestih krajevnih skupnosti v Občini Zreče. Skupaj z cerkvijo kot Chunegundis se omenja že leta 1391.

Cerkev je postavljena na izredno razgledno točko, saj je od tod viden razgled vse do Boča in Donačke gore. Prvotna cerkev je bila lesena. V prvi polovici 14. stoletja so naprej postavili mogočen zidan zvonik, kasneje pa so leseno cerkev nadomestili z zidano in jo prislonili k zvoniku. Do prve rekonstrukcije cerkve je prišlo kmalu, saj so okoli leta 1550 prizidali dve kapeli, in sicer kapelo, posvečeno sv. Vidu, in kapelo, posvečeno Devici Mariji. Takrat so cerkev tudi obokali, predelali slavalok in prizidali zakristijo. Naslednja prenova je sledila v letih 1882–1889, ko so ji vrnili prvotno gotsko podobo in zamenjali skoraj vso notranjo opremo, ki jo je izdelal podobar Martin Špilar iz Vojnika. Ohranili pa so dva kipa konjiškega kiparja Mihaela Pogačnika. V cerkvi so poleg glavnega oltarja s sliko svetnice Kunigunde, ki stopa po razbeljenem železu, še oltarja Angeli varuhi in sveti Valentin in oltarja stranskih kapel. Nekaj notranje opreme je bilo prenesene iz samostana Žiče, ko je bil ukinjen. V letih 1999–2001 so potekala velika obnovitvena dela – zamenjava strehe, obnova oltarjev – in leta 2010 dobi cerkev še nove orgle. Leta 1787 je ta cerkev postala župnijska. Župnija, ki jo sestavljajo vasi: Črešnova, Padeški vrh, Bezovje, Koroška vas, Planina in Gorenje pri Zrečah ter šteje okoli 750 ljudi, praznuje lepo nedeljo na god sv. Vida.

Orgle v cerkvi sv. Kunigunde – Opus 230/2010

Orgle v cerkvi sv. Kunigunde imajo 8 samostojnih pojočih registrov, dva manuala in pedal ter vsebujejo natanko 582 piščali, lesenih in kositrnih ter svinčenih. Piščali so različne po velikosti in premeru ter po svojstvenem karakterju različnih družin: od principalovih, flavtnih, godalnih in alikvotnih tonov, zato je vsaka unikatna in intonirana glede na prostor, kamor je postavljena.

Za nove orgle se je izrisalo več kot 100 kvadratnih metrov načrtov, zanje pa je izdelanih in vanje vgrajenih približno 100.000 različnih delov iz lesa, kovin in usnja.

Glavno ohišje prvega in drugega manuala je postavljeno na sredino kora, organist pa za orgle. Pedalna ohišja so postavljena iz leve in desne strani kora in mehansko povezana z glavnim ohišjem orgel.

Izdelane so po tradicionalnem klasičnem mehanskem sistemu gradnje, s tremi sapnicami na poteg, ki omogočajo zelo natančno in virtuozno igro. Mehanski igralnik, ki je vgrajen iz zadnje strani glavnega ohišja, omogoča povezavo mehanskih zvez za prvi in drugi manual ter ju povezuje s pedalno klaviaturo, kar orglavcu omogoča igranje vseh registrov na prvem manualu in na pedalno igro, ki jo igra z nogami.

Zvok orgel je prodoren, a hkrati blag, mehak in priljubljen za raznovrstno liturgično ter ostalo orgelsko igro različnih obdobj.

Za popestritev in oplešavo različnih interpretacij, predvsem flavtnih in alikvotnih zvokov, je v orgle vgrajena naprava za tremuliranje piščali – tremulant, kar še dodatno opleša razne solistične in druge izvedbe pasaž na njih. Skratka, instrument, ki večjemu organistu nudi obilje možnosti tako pri bogoslužju kakor tudi pri drugih priložnostih.

Cerkev Vstalega Zveličarja v Zrečah

Kraj Zreče se v pisnih virih prvič omenja leta 1206 in že takrat se prvič omenja tudi današnja stara cerkev sv. Egidija, ki je danes v enem delu združena z novo cerkvijo in tako skupaj predstavljata širši sakralni objekt. V 14. stoletju dobi kraj še cerkev sv. Martina. Po letu 1845 se tukaj pojavijo premogovniki, 1892. pripelje v te kraje železnica, leta 1919 se rodi današnji Unior in 1958. leta Tovarna umetnih brusov Comet in kasneje GKN Dreveline. Nagel razvoj kraja po letu 1970 je pokazal potrebo po novi cerkvi in temu sodobnemu času in razvoju je prisluhnil župnik Janez Novak, ki je leta 1986 s pomočjo vernikov in kraja začel z izgradnjo nove cerkve. Čez dve leti je bila cerkev gotova in škof dr. Franc Kramberger jo je 10. aprila slovesno posvetil Vstalemu Zveličarju. Arhitekta sta bila Ivan Prodan iz Celja in Tone Schlaus iz Slovenskih Konjic, kipar Stane Jarm iz Kočevja pa je cerkev opremil s svojimi lesenimi skulpturami. Najbolj opazna sta velik križ s korpusom na evangeljski strani in reliefna podoba Kristusa v božjem grobu. Barvno okno – osrednji vitraž Vstalega Zveličarja – je delo akademskega slikarja Bineta Kovačiča iz Maribora, prav tako tudi motivi rožne-ga venca in štirje evangelisti v stranskih oknih. V cerkvi se nahaja tudi iz stare cerkve prenesen križev pot z napisi v bohoričici in kip Antona Padovanskega. Cerkev se ponaša s 22-registrskimi orglami s tremi manuali – delo Antona Škrabla. Ob njihovi postavitvi leta 1999 so okno na južni strani cerkve zazidali in naredili novega na zahodni strani ter vitraž Antona Padovanskega. Od leta 2008 so v cerkvi postavljeni še kipi blaženega Antona Martina Slomška, papeža Janeza Pavla II. in Marije – delo akademske kiparke Katje Majer iz Hoč pri Mariboru. V cerkvi so tudi slike ljudskega umetnika Jožeta Plahute iz Loč, ki se nahajajo na dveh vzdolžnih nosilcih v ladji cerkve in imajo bolj kot umetniško vsebinsko vrednost. V notranjosti je vidno leseno ostrešje, betonske stene so na notranji strani obložene z rdečo opeko, kar daje vtis domačnosti, betonsko konstrukcijo pa nosijo štirje stebri, vsak s po štirimi okroglimi nosilci. Župnija praznuje lepo nedeljo na god svojega farnega zavetnika sv. Egidija, tj. 1. septembra.

Orgle v cerkvi Vstalega Zveličarja v Zrečah – Opus 80/1999

Župnijska cerkev Vstalega Zveličarja je bila posvečena 15. 4. 1988, 3. 7. 1999 pa je dobila še kraljico instrumentov: orgle. Župljani so jih težko pričakovali, saj so vse od časov pred drugo svetovno vojno bili brez njih.

Nove orgle so izdelane po mehanskem in elektromehanskem sistemu s tremi manuali. Prvi manual je vezni ter povezuje drugega in tretjega. Premorejo dvaindvajset registrov in v njihovo notranjost je vgrajenih kar 1296 piščali. Večina izmed njih je skrita, nekatere pa je doletela čast, da se bahavo razkazujejo na pročelju hrastove omare, postavljene v prezbiteriju.

Največja piščal, ton C v registru Subbas 16', meri okrog 2,5 metra, najmanjša piščal, ton G v registru Mikstura, pa le nekaj milimetrov. Igralnik je samostojen ter postavljen pred ohišje orgel. Prednost mehanske strukture igralnika je, da organistu omogoča čisto in virtuosno orgelsko igro hitrih pasaž na vseh manualih. Prav tako pa je vanje vgrajen računalniški pomnilnik za registrsko trakturo, ki organistu omogoča hitro, prosto in poljubno izbiro željenih registrov. Na voljo ima registracije več tisoč različnih kombinacij.

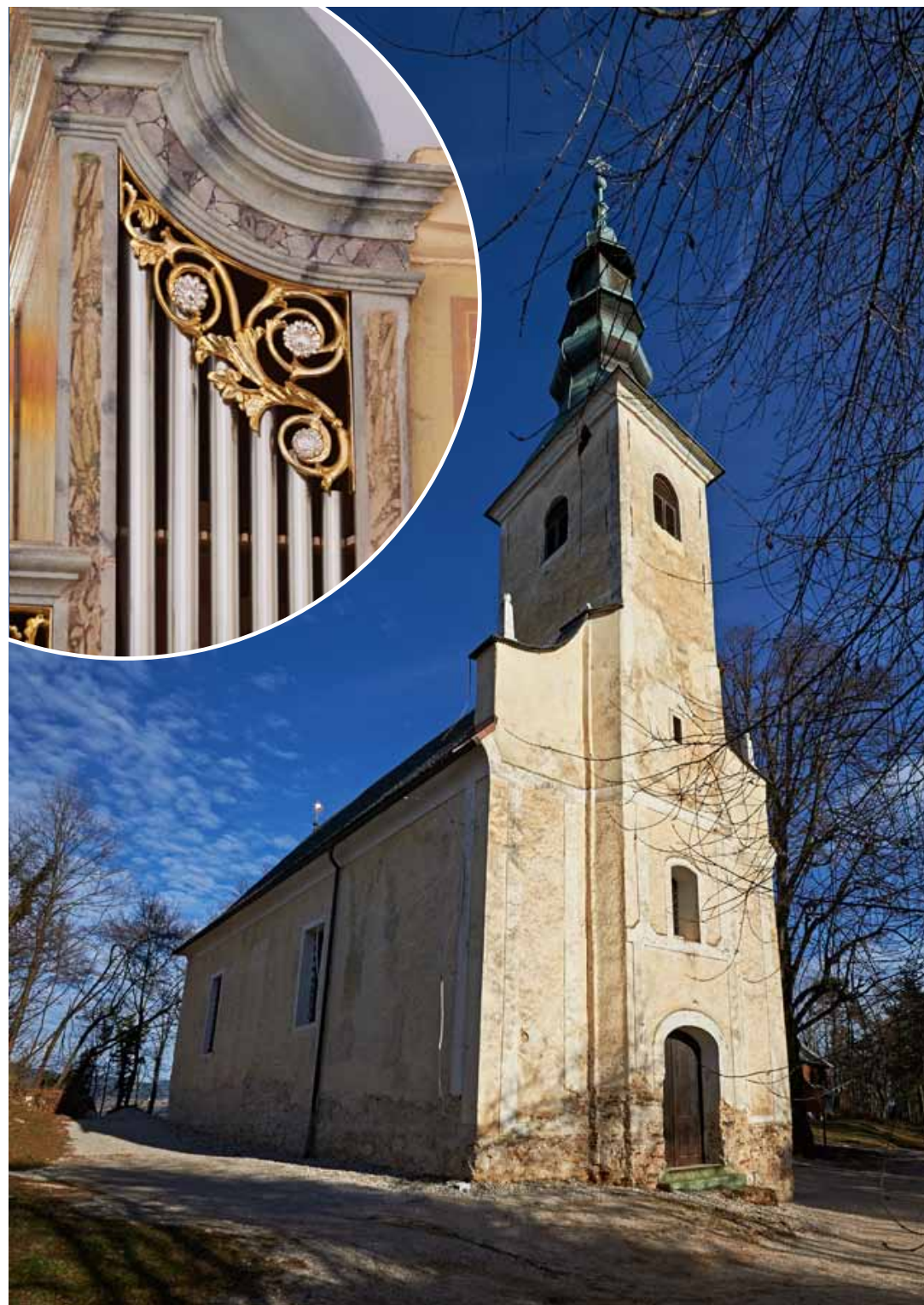
Glede na število, izbor in razporeditev registrov so zreške orgle uporabne ne le za spremljanje ljudskega petja, temveč tudi za spremljanje zahtevnejše cerkvene zborovske glasbe in za izvajanje velikih orgelskih mojstrov. Da je temu res tako, je dokazal enoletni orgelski cikel v letu 2000, ko so orgle preizkusili znani slovenski in tuji organisti.

Podružnična in romarska cerkev Materne Božje na Brinjevi gori

Podružnična in romarska cerkev Materne Božje na Brinjevi gori je v vencu treh cerkva po 3,5 kilometra dolgem grebenu Brinjeve gore, Golike in Brezja najmlajša, a od vseh najbolj poznana, saj so jo nekoč imenovali Male Višarje in je vse do druge svetovne vojne privabljala množice romarjev. Cerkev so začeli graditi leta 1769, ko so zgradili prezbiterij, leta 1830 pa še ladjo. V dolžino meri skoraj 22 metrov, v širino nekaj manj kot 8 metrov in visoka pa je skoraj 9 metrov. Za glavnim oltarjem je v prezbiteriju še ohranjena freska iz časa njegove gradnje, ki je delo slikarja Antona Lerchingerja. Glavni oltar je delo Celjana Ignacija Oblaka in je baročne izvedbe, v oltarni kompoziciji se nahajajo sv. Jožef, Joahim, Zaharija in Ana (isti svetniki so tudi na freski za njim). Marijine podobe, ki je bila stara kot cerkev in podobna višarski Materi Božji, ni več, namesto nje je preprosto delo domačega mojstra Bena Celcerja iz Oplotnice. V cerkvi sta še dva stranska oltarja, in sicer tisti na severni strani prikazuje Marijino zaroko in kronanje (v atiki), tisti na južni pa je sv. Anton Puščavnik s palico s križem in zvončkom, knjigo in prašičkom ob njem na večji sliki in v atiki pa pri molitvi. Oba oltarja je leta 1840 naredil Jožef Brenko iz Frankolovega. In oba motiva sta narisana na platno. Na južni strani ima cerkev prizidano zakristijo, na zahodni strani nad pevskim korom je pozidan zvonik s štirimi zvonovi. Največ prenovitvenih del so opravili v letih 1830–1840. V cerkvi se v severni steni prezbiterija nahajajo votivni predmeti, ki jih nosijo okoli oltarja za srečo z živino, zdravjem. Glavni romarski shodi so na binkoštni popoldan, binkoštni ponedeljek in zahvalno nedeljo, sicer pa je lepa nedelja v septembru. V cerkvi so freske slikarja Matije Bradaška in njegovega sina ter upodobljeni motivi rožnega venca iz leta 1911. Daritveni oltar in ambon sta delo zreškega kovaškega mojstra Ivana Šrekla po načrtih sina Jožeta. Orgle je izdelal Karl Schehl iz Gradca in so bile postavljene leta 1840, ko se je zaključila obnova cerkve. V letih 1953–1963 so na Brinjevi gori in njeni okolici potekala arheološka izkopavanja, ki so potrdila, da so tukaj živeli neznani narodi že v času bakrene dobe.

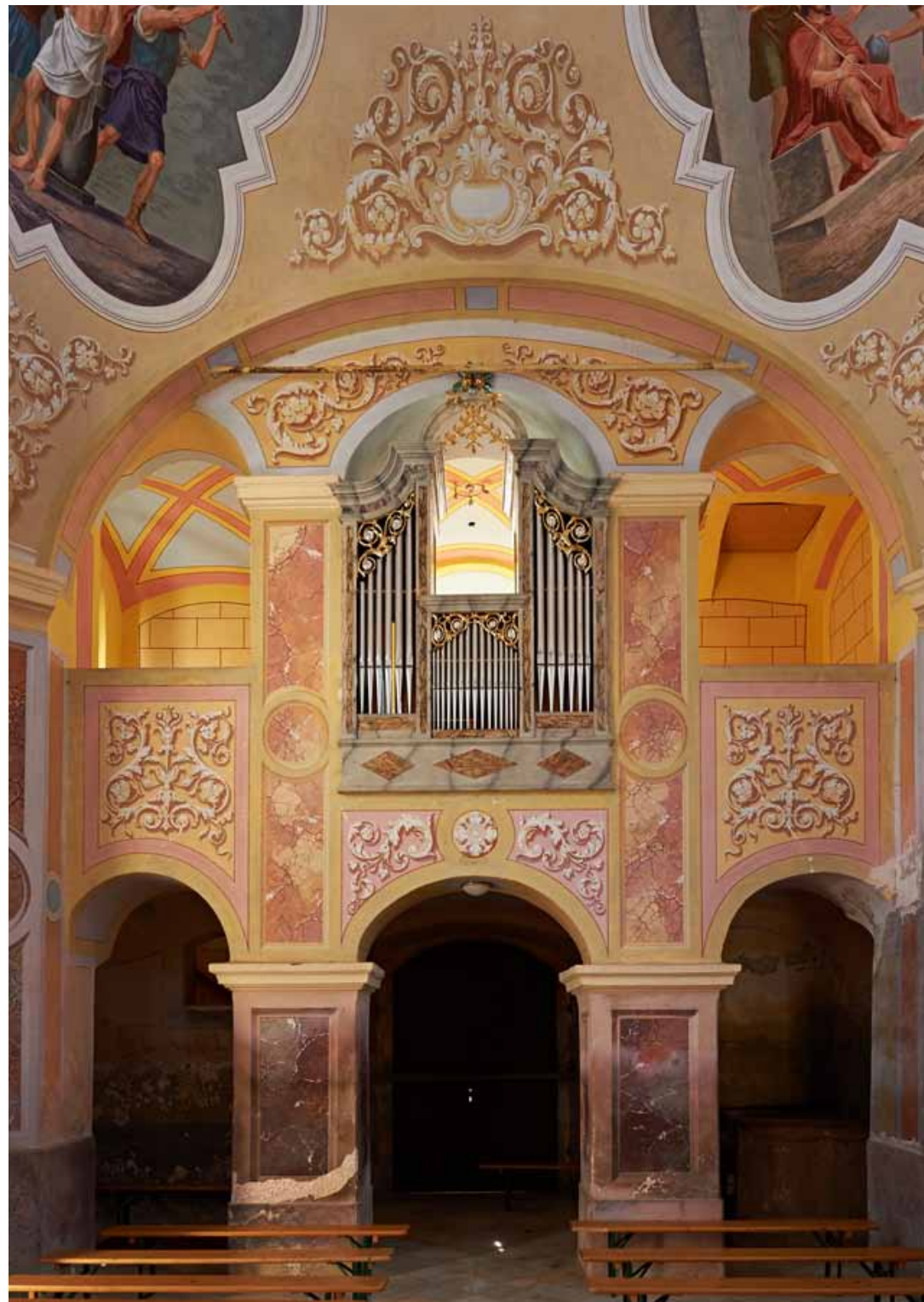
1 Matej Podstenšek: Cerkev Materne Božje na Brinjevi gori.

Orgle v cerkvi Matere Božje na Brinjevi gori

V podružnični cerkvi Matere Božje na Brinjevi gori¹ stojijo orgle, za katere je na srečo v župniji ohranjen podatek, da jih je leta 1840 postavil štajerski orglar Karl Schehl, ki se je rodil na Dunaju, po letu 1814 pa se naselil v Gradcu, kjer je ostal do konca življenja. V njegovi orglarski delavnici je deloval tudi njegov nečak Franz, ki je po stričevi smrti vodil delavnico še nadaljnjih dvajset let. Schehl je na Štajerskem postavil vrsto novih orgel, od katerih jih je kar nekaj ohranjenih še danes. Veliko njegovih orgel je nastalo za avstrijske župnije, svoje največje orgle na slovenskem ozemlju pa je izdelal za župnijsko cerkev Svete Trojice v Slovenskih goricah – imele so kar 20 registrov. Vemo še za Schehlove orgle v Bistrici ob Sotli, Gornji Polskavi in Zavrcu, na katerih je še vedno lepo vidna ploščica z napisom FRANZ SCHEHL IN GRATZ. O orglah na Brinjevi gori je v popisu orgel v lavantinski škofiji iz leta 1911 le podatek, da so bile postavljene leta 1840, medtem ko orglar ni naveden. Ker je bilo sredi 19. stoletja na Štajerskem postavljenih precej podobnih orgel, ob tem pa je delovalo kar nekaj orglarjev, bi brez ohranjenega podatka o izdelovalcu orgel verjetno lahko le bolj ali manj natančno ugibali.

Pri orglah na Brinjevi gori gre za manjši instrument z osmimi registri na manualu in pedalu z mehansko igralno in registrsko trakturo. Orgelska omara je spretno umeščena v odprtino med dva podporna stebra na robu kora, igralnik pa je vgrajen na zadnji strani orgel. Sapnica s piščalmi je nameščena tik nad tlemi, tako da so v srednjem delu omare piščali manuala, v visokih stranskih stolpih pa imajo svoj prostor piščali obeh pedalnih registrov. V pročelju orgel, ki je razdeljeno na tri polja, stoji 27 piščali registra Principal 4'. Zanimivo je, da ima manualna klaviatura poln obseg tonov od spodnjega C do f³, medtem ko je pedal zasnovan s tako imenovano kratko spodnjo oktavo. Le-ta je sicer zgolj navidezna, saj so »manjkajoči«² toni cis, dis, fis in gis na pedalni klaviaturi pač na voljo oktavo višje.

Župnijska cerkev sv. Lovrenca na Stranicah

Župnijska cerkev sv. Lovrenca, diakona in mučenca iz tretjega stoletja, se v pisnih virih prvič omenja že leta 1306 kot podružnica vitanjske župnije, sam kraj pa leta 1241 kot Strennewiz. Z jožefinskimi reformami postane kraj najprej leta 1887 kot del konjiške dekanije kuracija in leta 1891 samostojna župnija. Cerkev ima poznogotsko podobo, prvotno je imela ravno krito ladjo, obokan prezbiterij in nekoliko nižji zvonik. Sredi 17. stoletja so podri večino ladje in ji naredili raven strop. Leta 1861 so postavili stranski kapeli in nadzidali zakristijo z oratorijem, ki je bila prizidana leta 1768. Leta 1863 je bila obnovljena notranjost in nameščena večina sedanje opreme. Po desetih letih sledi obokanje ladje in nekoliko kasneje še prezbiterija in oboje so ometali zunaj in znotraj. Cerkev je znotraj dolga nekaj več kot 33 metrov, v ladji je široka nekaj več kot 6 metrov, v prezbiteriju 5 metrov, čez kapeli pa meri nekaj več kot 15 metrov. Glavni in oba stranska oltarja je izdelal v letih 1861–1864 vojniški podobar Martin Spiller. Glavni oltar je posvečen diakonu Lovrencu in ima na desni kipa sv. Petra in Antona, na levi pa sv. Pavla in Roka. Desni stranski oltar je posvečen sv. Barbari in nad kipom je trak z napisom »Spomin 1802 sv. Križ«. Poleg svetnice Barbare, zavetnice tudi tukajšnjih rudarjev, so še kipi sv. Blaža, Avgušтина, Magdalene in Ane. Levi stranski oltar je posvečen Mariji in ob njej so še kipi sv. Jožefa, Štefana, Joahima in neznanega svetnika. Vso notranjost cerkve krasijo freske akademske slikarke Elde Piščančeve iz Nove Cerkve iz leta 1940. Nekaj teh je leta 1994 obnovil Milan Lamovec iz Slovenskih Konjic. Križev pot je iz leta 1864 in je delo J. Carola iz Münchna, spovednica nosi letnico 1870 in je delo Jožeta Vrenka. Prve orgle s štirimi registri se omenjajo že leta 1692, renovirane so bile leta 1794. Druge orgle so iz leta 1878 in so delo žalskega orglarja Franca Naraksa, popravljene so bile še leta 1981. Leta 2002 so bile tudi te orgle odstranjene in nove je izdelal Anton Škrabl. Leta 1971 so podaljšali prezbiterij in postavili nov češnjev oltar, obrnjen proti ljudstvu. Pet let kasneje so postavili še nov krstilnik in nabavili nov lesteneč nad oltarjem. V zadnjih nekaj letih je cerkev dobila novo zunanjo podobo: prekrita je s skriljem in ima novo fasado in urejeno okolico z župniščem, v katerega je vzdanih 6 rimskih kamnov – miljnikov. Lepo nedeljo in farni dan praznuje župnija na god farnega zavetnika sv. Lovrenca v začetku meseca avgusta.

Orgle v cerkvi sv. Lovrenca na Stranica - Opus 117/2002

Mehanske orgle z dvema manualoma in pedalom so bile postavljene v cerkev sv. Lovrenca leta 2002.

Imajo 10 samostojnih pojočih registrov, dva manuala in pedal ter vsebujejo natanko 647 piščali, od tega je 184 lesenih, ostale so iz kositra in svinca ter so popolnoma različne. Največja meri skoraj 3 metre, najmanjša v registru Mikstura pa le 5 milimetrov.

Za nove orgle se je izrisalo več kot 200 kvadratnih metrov načrtov, za instrument pa je izdelanih in vanj vgrajenih približno 150.000 različnih delov iz lesa, kovin in usnja.

Postavljene so na sredino kora. V igralniku so narejene tudi mehanske zveze za drugi in prvi manual in drugi in prvi pedal, kar omogoča igranje vseh registrov na prvem manualu in pedalni klaviaturi. Zvok orgel je mehak in priljubljen za romantično ter ostalo igro. V instrumentu je vgrajenih več različnih večjih in manjših flavtnih registrov, ki akustično prijetno harmonirajo s principlativimi, alikvotnimi in godalnimi registri, ter tremulant, kar še lepša razne solistične in druge izvedbe pasaj na orglah.

Ohišje orgel je marmorirano v odtenu oltarjev, ornamenti so ročno rezbarjeni in pozlačeni z naravnim zlatom na polimentni osnovi, kar še dodatno sovпада z notranjo arhitekturo cerkve.

Župnijska cerkev svetega Lamberta Ardenskega na Skomarju

Cerkev svetega Lamberta, svetnika, ki je živel v 7. stoletju in umrl mučeniške smrti, se v pisnih virih omenja že leta 1313, vas, imenovana Scomer, pa leta 1348. Po legendi naj bi že leta 1157 bila dva meniha poslana iz gornještarejskega samostana, eden s podobo Matere Božje proti sedanjemu romarskemu svetišču Mariazell in drugi s podobo sv. Lamberta; ta naj bi postavil prvotno cerkev, ki naj bi stala na prostoru Skomarske hiše. Začetek sedanje cerkve sega v 15. stoletje, kar se vidi iz preprostih stilskih oblik. Ladja naj bi prvotno imela lesen strop, v 17. in 18. stoletju so jo podaljšali in obokali, postavili prezbiterij in zvonik. Leta 1834 so k ladji prizidali kapelo, posvečeno Devici Mariji, in leta 1892 je cerkev poslikal Andrej Pavlič iz Buč. Sedanja cerkev je zelo majhna, saj v dolžino meri 19 metrov, v širino 4,5 metra in je visoka 4,27 metra. Glavni oltar je baročno delo Jožeta Brenka iz leta 1881 in poleg sv. Lamberta so na njem še apostola Peter in Pavel, Frančišek Serafski in sv. Jožef. Oltar na evangelijski strani je posvečen svetemu Martinu, ob njem sta še sv. Lenart in Anton Padovanski je izdelal Andrej Špiler leta 1864. Marijin oltar v kapeli je kvalitetno delo iz leta 1865. Poleg Brezmadežne, ki na sredi oltarja plava na oblakih, stojita med stebri še sveta Ana in Joahim – Marijina starša. Zelo lepa je baročna prižnica s stoječimi evangelisti. V novejšem času so bili obnovljeni vsi oltarji, novi so tudi streha s skrilmem in zvonovi. Na zahodni zunanji steni cerkve je od leta 1900 vzdana spominska plošča domačinu, ljudskemu pesniku Juriju Vodovniku. Župnija praznuje lepo nedeljo na prvo nedeljo po velikem šmarnu in v aprilu še Jurijevo nedeljo. V času cesarja Jožefa II. postane Skomarje del konjiške dekanije kot kuracija in leta 1891 samostojna župnija. Pred tem je župnija spadala v pražupnijo sv. Martina Šmartno pri Slovenj Gradcu.

V letu 2015 je bil v cerkev postavljen nov instrument – mehanske orgle z dvema manualoma in samostojnim pedalom ter 6 samostojnimi registri.

Orgle v cerkvi sv. Lamberta Ardenskega na Skomarju - opus 319/2015

Orglarska delavnica Škrabl je koncept orgel popolnoma prilagodila bogati poslikavi in arhitekturni notranjosti cerkve. Nove orgle blestijo in se razkazujejo v baročnem stilu, ohišje je izdelano iz hrastovega lesa, v temnem odtenku. Krasijo jih ročno izrezljani ornamenta nad prospektnimi piščalmi, ki so pozlačeni z naravnim zlatom.

Orgle imajo 6 samostojnih pojočih registrov, dva manuala in pedal ter vsebujejo natanko 307 piščali, od tega 156 lesenih, preostale so iz kositra in svinca. Največje piščali v pedalu Subasa 16' merijo skoraj 3 metre in so zaradi neustrezne višine kora skonstruirane in izdelane tako, da jih je bilo možno postaviti na kor z leve in desne strani v niše. S takšno postavitvijo pedalnih piščali se je ohranil skoraj celoten prostor za pevce. Najmanjša piščal v glavnem ohišju pa meri le nekaj milimetrov.

Zanje so izrisali več kot 200 kvadratnih metrov načrtov ter izdelali in vgradili 50.000 delov iz različnih materialov. Glavno ohišje je postavljeno na sredino kora, in sicer tako, da je organist obrnjen s hrbtom proti prezbiteriju. Takšna postavitve je najustreznejša, saj je na ta način ohranjenega več prostora za pevce, organist pa lahko preko ogledala spremlja bogoslužje.

Sapnice za prvi in drugi manual so mehanske z letvicami na poteg in mehansko vezane od piščalja do tipk. Izdelava in konstrukcija teh orgel je morala biti zelo ekonomična, predvsem zaradi prostorske stiske na koru, zato je sapnica prvega manuala postavljena skoraj na tla, druga pa v višino manualov. Pedalna sapnica je prav tako mehanska in je z elektrotroškimi magneti vezana na pedalno klaviaturo.

Zvokovna struktura orgel je primerna za liturgično igranje, spremljavo ljudskega in zborovskega petja ter izvajanje različnih samostojnih koncertov in koncertov ob spremljavi drugih instrumentov.

Prof. IGNACE MICHIELS

Prof. Ignace Michiels

Škrablova orglarska delavnica me je povabila na snemanje orgelske glasbe v cerkev Jezusove spremenitve na gori na Rogli. Sredi oaze zelenja in miru stoji majhna, a zelo posebna cerkvica, ki se ponaša z arhitekturno izvirnostjo notranjosti – nobena stena ni ravna, kar je za orglarje velika težava.

In ravno to težavo so v orglarstvu obrnili v svoj prid in izdelali nove in povsem izvirne orgle v slogu cerkve. Niti ena piščal ne stoji simetrično in na pogled se zdijo pijane. Ohišje je okrašeno z rdečimi in zlatimi mozaiki, kar daje orglam element svetlobe in duhovnosti.

Ne le videz, tudi zvok je barvno bogat. Instrument ima poleg dveh klaviatur in pedala vezni manual, kar daje glasbeniku veliko možnosti pri interpretaciji glasbe.

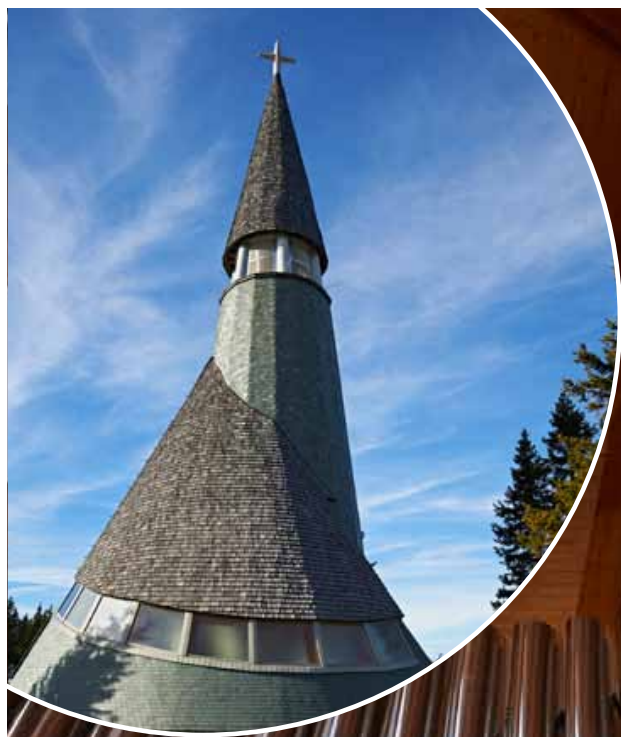
Kljub omejeni velikosti orgel ponuja dispozicija s 26 registri pestrost barv in možnosti: orgle lahko zvenijo v baročnih, zgodnjemantičnih zvokih in celo zvokih 20. in 21. stoletja. Instrument ni namenjen zgolj liturgičnim obredom, ampak je zelo primeren tudi za koncerte.

S programom na tej zgoščenki sem poskušal zajeti vse možne barve zvoka orgel.

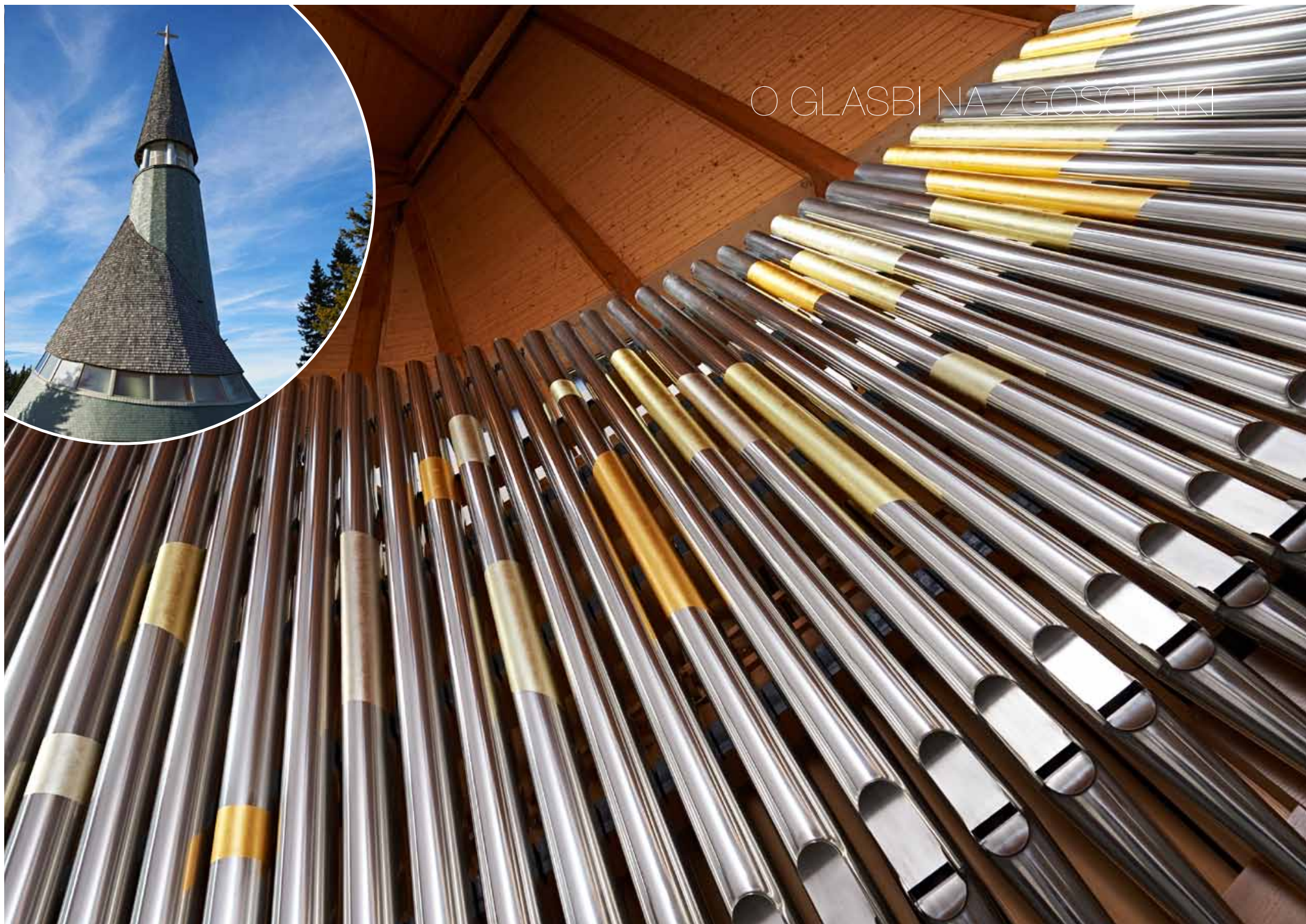

Ignace Michiels

(1963) je študiral orgle, klavir in čembalo na akademiji v Brugesu, svojem rojstnem mestu. Leta 1986 je dobil nagrado Instituta Lemmens v Louvainu. Svojo glasbeno nadarjenost je uspešno izpopolnjeval z Robertom Andersonom na Univerzi južnih metodistov v Dallasu, s Hermanom Verschrägnom na Kraljevi akademiji v Bruslju in z Odile Pierre na pariškem državnem konzervatoriju, kjer je prejel prestižno nagrado Prix d' Excellence. Prav tako je prejel višjo diplomu iz orgelske glasbe na Kraljevi akademiji v Gentu. Ignace Michiels je profesor orgel na Fakulteti za glasbo Univerzitetnega kolidža v Gentu. Orgle poučuje tudi na Akademiji za glasbo v Brugesu in je titularni organist v Katedrali sv. Rešenika v tem mestu, kjer organizira mednarodni letni festival orgel. Michiels je 15 let vodil oratorijski zbor Cantores in skupaj s slavnimi orkestri izvedel številne oratorije po vsej Belgiji in svetu. Leta 2001 je skupaj z nemškimi kolegom Gabrielom Dessauerjem ustanovil zbor Reger-Chor-International, ki ga sestavlja približno 30 izbranih flamskih in 30 nemških zbarskih pevcev. Njegov repertoar vključuje vsa dela za orgle Bacha, Francka, Mendelssohna, Dupréja in Messiaena, Widorjeve in Viernejeve simfonije, sonate za orgle Guilmana in Rheinbergerja. Kot organist koncertira kot solist in skupaj z orkestri ali zbori širom po svetu, na primer v Cogni (Dom), Parizu (Notre-Dame), Madridu, Amsterdamu, Moskvi, Varšavi, New Yorku, Washingtonu in tudi v Braziliji, Argentini in Urugvaju. Prav tako je dobro znan gost v žiriji mednarodnih orgelskih tekmovanj in profesor na delavnicah in mojstrskih tečajih. Ignace Michiels je produciral tudi nekaj albumov. Leta 2009 je bil v Brugesu nominiran za najzaslužnejšega meščana leta.

O GLASBI NA ZGOŠČENKI

O glasbi na zgoščenci

Johann Sebastian Bach (1685–1750)

Velikih osemnajst koralnih preludijev

BWV 651–668, je serija koralnih preludijev za orgle, ki jo je pripravil Johann Sebastian Bach v Leipzigu v svojem zadnjem desetletju (1740–1750) izmed svojih zgodnjih del, komponiranih v Weimarju, kjer je bil dvorni organist. Dela sestavljajo obsežno enciklopedično zbirko koralnih preludijev v različnih slogih vse iz prejšnjega stoletja, ki jih je Bach postopoma izpopolnil v svoji karieri. Skupaj z deli *Orgelbüchlein*, *Schübler Chorales* in tretjo knjigo *Clavier-Übung* predstavljajo vrh Bachove sakralne glasbe za solo orgle.

BWV 651 *Fantasia super Komm, Heiliger Geist*
(*Pridi, Sveti Duh*), *cantus firmus* na pedalni klaviaturi.

Živahna *toccata* se širi prek koralne melodije na pedalni klaviaturi, ki prenaša »sunkovit in mogočen veter« Svetega Duha. Drugi okrašen subjekt simbolizira *Aleluje* na višku himne.

Christ unser Herr zum Jordan kam, BWV 684

Ko se v priredbi korale Christ unser Herr zum Jordan kam zasliši neprekinjena figura tekočih šestnajstink, ni treba biti izšolan kritik Bachovih del, da v tem prizoru vidiš reko Jordan. Bachov resnični pomen pa se razkrije šele v zadnji vrstici pesmi, ko je krstna voda prinesena pred verujočega kristjana kot simbol Kristusove odrešenjske krvi.

– Philipp Spitta, Johann Sebastian Bach, 1873

Koralni preludij *Christ unser Herr zum Jordan kam*, BWV 684, ima trio sonato v načinu *ritornello* v nizkem C v treh delih manualne klaviature z načinom *cantus firmus* v tenorskem registru pedalne klaviature v dorskem načinu v C-duru. Bach posebej predpisuje dve klaviaturi, ki posnemajočim zgornjim delom in bas delu dajeta različne zvočnosti. Valujoče šestnajstinke v basu, ki se običajno interpretirajo kot tekoča voda v Jordanu, imitirajo violino *continuo* po modelu Kauffmannovega dela *Harmonische Seelenlust*. Glasba v načinu *ritornello* vsebuje jasne aluzije na melodijo korala, ki so včasih skrite v delu in motivih odlomka s šestnajstinkami.

Felix Mendelssohn-Bartholdy (1809–1847)

Sonata za orgle, op. 65, št. 3 v A-major. Tretja sonata za orgle v zbirki Mendelssohnovih šestih sonat je najkrajša in verjetno najsvetlejša. Ima samo dva stavka in visoki A je še posebej bleščeč. Res pa je, da je celoten srednji del obsežnega prvega stavka prežet z nizkim A in predstavlja dovolj tavajočih poltonov za izogibanje dolgočasju. Tako kot v Sonati za orgle št. 1 skladatelj v prvem stavku vpelje luteranski koral. Tokrat je izbrana melodija znamenita *Aus tiefer Not* in ta v močnem nasprotju s tihim, potlačenim vstopom koralne melodije v op. 65, št. 1, vstopi v 40 metrik pedalne klaviature *con moto maestoso* v prvem stavku, obkrožena z vrtinčastim štiriglasnim kontrastom.

Stavek se začne veličastno, rahlo okrašeno, sladko, a trdno. Nato se zgodi premik v nižje tone in večglasje si začne utirati pot do vstopa korala. Kot izraz *Aus tiefer Not* (iz globoke bede) razkriva sam po sebi, se tempo glasbe počasi stopnjuje in kmalu je šestnajst tonov celoten razpon (način *cantus firmus* korala je seveda prisoten v vseh počasnih tonih), ki vrh doseže v virtuoznem odlomku za pedalno klaviaturo in se nato počasi umiri v kratko reprizo, ta pa odpre enoglasje v visokem A.

Drugi stavek je dolg samo dve strani. Način je *andante tranquillo*, čigar očarljiva melodija prihaja iz iste zaloge kot nekaj *Pesmi brez besed* (*Songs without Words*).

Hans-André Stamm (1958)

Rodil se je leta 1958 v Leverkusnu, igranja orgel in klavirja se je začel učiti pri sedmih letih, z enajstimi pa potovati in koncertirati po Nemčiji in po svetu kot orgelski virtuoz.

Njegov prvi posnetek je bil izdan, ko mu je bilo trinajst let. Pri dopolnjenih šestnajstih letih je imel solorecital v pariški katedrali Notre Dame.

Od leta 1973 do 1976 je študiral orgle na Konzervatoriju Liège v Belgiji s Hubertom Schoonbroodtom. Med drugim je prejel prestižni nagradi *Premier Prix avec distinction* in *Diplôme supérieur* (1976) in diplomiral na Konzervatoriju Roberta Schumanna v Düsseldorfu.

Študij muzikologije na Univerzi v Bonnu ga je privedel do izdelave enharmoničnih orgel po načrtih profesorja dr. Martina Vogla, glasbila, ki je z 48 piščalci natančno uglaseno na oktavo.

Od leta 1983 komponira in izdaja orgelsko, komorno in orkestrsko glasbo, posnel pa je že več zgoščenk. Trenutno živi v Leverkusnu in dela kot samostojni skladatelj in orgelski virtuoz.

Kot orgelski virtuoz igra kot solist in v ansamblih skupaj z drugimi solisti, program pa je sestavljen iz klasičnih mojstrov in lastnih skladb in zapisov klasičnih del.

Novo področje njegovega delovanja predstavlja filmska glasba za dokumentarne in igrane filme, kot so *Angell*, *Pic Bug Welcome in L'Ange passe*, produkcijske hiše Debowska Productions iz francoskega Rennes-les-Bains.

Joseph Bonnet (1884–1944)

Ta francoski skladatelj je bil organist v cerkvi Saint Eustache v Parizu in je postal profesor orgel na konservatoriju v Quebecu, Kanada.

Običajno je našel mnogo navdih v mitoloških likih.

Benjamin Ipavec (1829–1908)

Benjamin Ipavec (1829-1908) je bil rojen v Šentjurju pri Celju. Bil je glasbenik in zdravnik, tako kot so to bili še trije člani rodbine. Ustvaril je zborovske in komorne skladbe, serenado za godalni orkester, opereto in prvo slovensko romantično opero ter številne samospeve s katerimi si je prislužil laskavi vzdevek »Slovenski Schubert«. Domovini, je zborovska pesem, pisana za moški sestav na besedilo J. Razlaga. Je slavospev naši domovini, Sloveniji. Z izredno občuteno improvizacijo in interpretacijo izvedbe na orglah pesem Domovini uvrščamo med najzahtevnejše klasične vrste glasbe.

Slavko in Vilko Avsenik (1929–2015)

Brata Avsenik, Slavko in Vilko, rojena v planinskem svetu Slovenije, sta v petdesetih letih ustanovila narodno zabavni ansambel (trobenta, klarinet, harmonika, kitara, bas ali bariton; vokalni duet, kasneje tercet) s katerim sta izvajala prav tako glasbo. S to glasbo, ki sta jo sama ustvarjala, sta doživela velik uspeh doma in v tujini. Zunaj naših meja se je ansambel imenoval »Original Oberkrainer«. Za prodano naklado blizu 31 milijonov plošč je ansambel prejel 1 platinasto, 1 diamantno in 30 zlatih plošč. Je tudi imetnik Evropskega glasbenega oskarja in dveh odličij Herman Lons (1971). Brata Avsenik sta ustvarila in posnela čez 800 skladb. Ena takih je Slovenija od kod lepote tvoje, pisana za instrumentalni kvintet ter vokalni tercet. Skladba opeva lepoto in ljubezen do naše dežele. Ta in številne njune skladbe so prirejene za različne sestave: simfonične in pihalne orkestre ter a cappella za ženske, moške in mešane zборе. V orgelski izvedbi pa je dobila še poseben čar.

Joseph Callaerts (1830-1901)

Joseph Callaerts je bil rojen leta 1838 v Antwerpnu, mestu, v katerem je preživel tudi večino svojega življenja. Z učenjem glasbe je pričel, ko je bil še deček in je pel na koru v antwerpenski katedrali Naše Gospe. Kot mladenič je na Kraljevem konservatoriju v Bruslju študiral orgle skupaj z Jacques-Nicolaas Lemmensom in je leta 1856 prejel prvo nagrado za orgle v tej ustanovi.

Od leta 1850 Callaerts služi kot organist v *Jezuïetencollege* v Antwerpnu. Leta 1855 postane organist v antwerpenski katedrali, leta 1863 pa postane še kariljonist mesta Antwerpen. Od leta 1867 naprej poučuje orgle in harmonij na Kraljevem konservatoriju v Antwerpnu.

Callaertsove skladbe vključujejo opero, simfonijo, koncert za klavir, koncert za orgle, koncert za violino in orkester, komorno glasbo, koralno glasbo, pesmi in druga solistična dela za klavir in za orgle.

Callaertsov slog je postavljen med nemškega po zgradbi, in francoskega zaradi vpliva elegantnih melodij. Ta intermezzo spada med njegova krajša dela.

Alphonse Maily (1833–1918)

Alphonse Maily je študiral na Kraljevem konservatoriju v Bruslju. Prvo nagrado je prejel za solfež, klavir in orgle. Po koncu študija je postal pianist – glasbeni spremljevalec v operni hiši *De Munt (La Monnaie)* in organist v cerkvi *Notre-Dame de Finisterrae* v Bruslju. Kmalu je postal slaven kot koncertni organist. Sodeloval je v več izvedbah 'Quadrilogie religieuse' njegovega študijskega kolega in prijatelja Petra Benoita. Istočasno je razvijal mednarodno kariero kot orgelski virtuoz. Po koncertu v Parizu 8. marca 1858 ga je Berlioz poimenoval: „*Eden najboljših virtuozov, ki jih je proizvedla sodobna orglarska umetnost.*“

Maily je nastopal tudi v mestih kot sta London in Amsterdam. Leta 1861 Maily postane predavatelj klavirja na Bruseljskem konservatoriju, štiri leta kasneje pa je imenovan za naslednika svojega učitelja orgljanja Jacques-Nicolas Lemmensa. Leta 1869 postane organist v karmeličanski cerkvi v Bruslju, kjer je njegovo orgljanje privabljalo množico ljudi k slovesni maši ob 11 uri. Maily je nadaljeval s koncertiranjem do častitljive starosti. Bil je tudi cenjen svetovalec proizvajalcev orgel. Kot tak je bil tesno vpleten v izgradnjo orgel *Cavaillé-Coll* v koncertni dvorani bruseljskega konservatorija. Leta 1903 se je kot učitelj orgljanja upokojil. Sonata št. 1 je postala eno od najbolj slavni Mailyjevih del, ki je bilo na primer v Angliji zelo priljubljeno. Poleg del za orgle, harmonij in klavir je skladal tudi komorno glasbo.

Gabriël Verschraegen (1919–1981)

Gabriël Verschraegen je študiral na *Lemmensinstituut* v Mechelenu in na Kraljevem konservatoriju v Gentu skupaj s Flor Peeters and Toussaint De Sutterjem. Leta 1944 postane organist v katedrali St. Bavo v Gentu. Leta 1950 postane učitelj orgel v Kraljevem konservatoriju istega mesta. Leta 1962 postane direktor glasbene akademije v Lokerenu in leta 1968 direktor Kraljevega konservatorija v Gentu.

Ta scherzo opus 2 je „kul“ in privlačno delo.

Alfred Hollins (1865–1942)

Alfred Hollins je bil v veliko pogledih eklektičen skladatelj in izvajalec. Veliko njegovih sodobnikov je bilo prepričanih, da je veliko boljši pianist kot organist. To je dilema, ki je verjetno ne moremo več rešiti na tak ali drugačen način. 45 let je igral orgle v prezbiterijanski cerkvi v Edinburgu in se je kljub temu čutil sposobnega napisati številne, zlasti anglikanske in rimokato-liške himne.

Veličina spoštovanja organistov in orgelskih navdušencev do Hollinsa danes temelji na dveh ključnih dejstvih: da je bil slep in da je za orgle napisal delo *Pesem sonca* (*A Song of Sunshine*). To je vse, kar vemo o tem izredno izurjenem izvajalcu in skladatelju.

Pesem sonca, verjetno njegovo najbolj znano in oboževano delo je eno tistih, po katerem se resnično počutiš bolje.

John Weaver (1937)

John Weaver, doma iz Palmertona v Pensilvaniji, se je začel glasbeno izobraževati pri šestih letih, in sicer na Konzervatoriju Peabody v Baltimoru, kjer je leta 1989 prejel nagrado prepoznanih študentov (Distinguished Alumni Award). Diplomiral je na Inštitutu za glasbo Curtis, kjer je bil študent Alexandra McCurdyja, magisterij iz sakralne glasbe pa je prejel na Teološkem semenišču Union, kjer je študiral z Robertom Bakerjem. Leta 1995 je prejel častni naziv doktor glasbe na westminstrskem kolidžu v New Wilmingtonu. Služboval je na fakultetah westminstrskega kolidža, Teološkem semenišču Union in v manhattanski glasbeni šoli. Enajst let je bil del luteranske cerkve Svete Trojice v New Yorku, kjer je utemeljil slavna bogoslužja z Bachovimi kantatami.

Leta 1970 je postal glasbeni direktor v prezbiterijanski cerkvi Madison Avenue. Od leta 1971 je tudi predstojnik Oddelka za orgle na Inštitutu za glasbo Curtis v Filadelfiji, od leta 1987 tudi na slovitom Juilliardu.

Dr. Weaver je aktiven koncertni organist v Severni Ameriki, Zahodni Evropi in Veliki Britaniji. V svojih recitalih obsežnega repertoarja predstavlja vsa pomembna obdobja in državno šolo orglarske literature. Redno igra na območnih in državnih srečanjih Ameriškega združenja organistov, leta 1987 pa je imel recital na Mednarodnem kongresu organistov v Cambridgeu. Njegova žena Marianne pogosto igra z njim v duetu, in sicer izvajata repertoar skladb za flavto in orgle. Njegove izdane skladbe za orgle in zbor med drugim vključujejo *Rhapsody for Flute and Organ* (*Rapsodija za flavto in orgle*), *Prayer for Transfiguration Day* (*Molitev ob Jezusovi spreminitvi na gori*), *Toccata for Organ* (*Toccata za orgle*) in *Passacaglia on a Theme of Dunstable* (*Passacaglia na temo Dunstable*).

Ignace Michiels na Škrablovih orglah v cerkvi Jezusove spremenitve na gori na Rogli

Johann Sebastian Bach (1685–1750)	Choral ‚Komm, heiliger Geist‘, BWV 651	5:45:26
Johann Sebastian Bach (1685–1750)	Choral ‚Christ, unser Herr, zum Jordan kam‘ BWV 684	3:44:37
Felix Mendelssohn (1809–1847)	Sonate III, opus 65 n°3	8:57:67
Hans-André Stamm (°1958)	Toccata alla celtica	5:11:07
Joseph Bonnet (1884–1944)	‚Elfes‘ from ‚Douze Pièces pour orgue‘, opus 7	3:47:66
Benjamin Ipavec (1829–1908)	Domovini	3:47:23
Slavko Avsenik (1929–2015)	Slovenija, od kod lepote tvoje	3:54:39
Joseph Callaerts (1830–1901)	Intermezzo	1:53:48
Alphonse Maily (1833–1918)	Allegro con brio from sonata, opus 1	6:43:69
Gabriël Verschraegen (1919–1981)	Scherzo, opus 2	3:54:68
Alfred Hollins (1865–1942)	Song of Sunshine	4:33:54
John Weaver (1937)	Toccata	3:37:69